

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 30-69-6593

Chișinău

18.06.2025

Ministerul Culturii

La nr. unic 423/MC/2025

Urmare a examinării proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.83/2023, în limitele competențelor funcționale, comunicăm următoarele propuneri.

1. În clauza de adoptare se va indica temeiul juridic pentru adoptarea acestui act normativ, conform prevederilor art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

2. Autorul va argumenta în nota de fundamentare modificările propuse la pct.12, care vizează o nouă redacție a punctului 25 din Regulamentul de organizare și funcționare a casei de cultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.83/2023 (*în continuare - Regulament*) și respectiv pct.14 din proiect, care prevăd extinderea termenului pentru care sunt numiți șeful centrului cultural și directorul casei de cultură de la 4 la 5 ani.

3. Potrivit modificărilor la punctul 12, prin care se expune în redacție nouă pct.26 din Regulament, care prevede că, din cinci membri ai comisiei de concurs, doi sunt reprezentanți din partea fondatorului și unul din partea Ministerului Culturii, se vor considera prevederile punctului 7 din proiect, care stabilesc dreptul Ministerului Culturii de a exercita calitatea de fondator al palatelor de cultură.

4. În contextul propunerii de abrogare a punctelor 36-42 din Regulament, considerăm oportun asigurarea exercitării atribuțiilor respective în continuare pentru asigurarea modernizării și profesionalizării sectorului cultural.

Secretar general adjunct al Guvernului /semnat electronic/ **Roman CAZAN**

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2025.06.19 13:15:48 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Ex. Cojocaru Iurie
Tel. 022 250 270
E-mail: iurie.cojocaru@gov.md

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

*Data aplicării
semnăturii electronice* nr. 07/1-03/55/899

La nr. 423/MC/2025

*Referitor la modificarea Regulamentului de
organizare și funcționare a casei de cultură*

Ministerul Culturii

e-mail: cancelaria@mc.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

Ministerul Finanțelor, la indicația Cancelariei de Stat nr.18-69-5976 din 2 iunie 2025, a examinat proiectul de hotărâre pentru modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.83/2023 (număr unic 423/MC/2025) și comunică următoarele.

La punctul 1 din proiect de hotărâre

Întru a păstra o coerență între noțiunile incluse în **subpct.3)** (care modifică pct.4-6), se propune de completat noțiunile „casa de cultură comunitară” și „palatul de cultură” cu forma organizatorică (cu sau fără personalitate juridică), inclusiv reieșind din faptul că, potrivit pct.3 din Regulamentul de organizare și funcționare a casei de cultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.83/2023, unul din criteriile care stau la baza clasificării caselor de cultură este statutul juridic.

În aceeași ordine de idei, precum și ținând cont de faptul că o instituție publică nu poate fonda case de cultură cu personalitate juridică, se propune la **subpct.7** (care modifică pct.10-11) de divizat prevederile punctului 10, astfel încât să fie clar care tipuri de case de cultură pot fi fondate de autoritățile publice locale și care - de instituțiile publice.

Mai mult ca atât, prevederile punctului 10 și 11 (de la subpct.7) sunt în contradicție, unde pe de o parte este prevăzut faptul că fondatorul casei de cultură, care este inclusiv palatul de cultură, poate fi autoritatea publică locală sau o instituție publică, iar pe de altă parte fondatorul palatului de cultură poate fi doar autoritatea administrației publice centrale.

Prin urmare, prevederile subpct.7 se propun de modificat, întru a exclude orice interpretare eronată a noilor prevederi din proiect.

Pentru o mai mare claritate, **subpct.17)** (care modifică pct.34), se va preciza în mod expres denumirea exactă a Regulamentului privind procedura de raportare, care urmează a fi aprobat prin ordinul ministrului culturii. Totodată, având în vedere faptul că prezentul Regulament urmează a fi aprobat prin ordinul ministrului culturii, acesta urmează va fi adus în concordanță cu pct.5 din Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.1231/2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

În concluzie, Ministerul Finanțelor este disponibil de a examina repetat proiectul hotărârii, după revederea obiecțiilor înaintate, pentru a formula opinia finală asupra proiectului.

Secretar de Stat

Executor: Lilia Bostan tel.: (022)26-27-24
e-mail: lilia.bostan@mf.gov.md

Digitally signed by Savva Maia
Date: 2025.06.17 16:53:07 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Maia SAVVA

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Nr. 21-3252 din 16.06.2025

La nr. 18-69-5976 din 02.06.2025

Ministerul Culturii

Copie: Cancelaria de Stat

Ca urmare a examinării *proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 83/2023 (număr unic 423/MC/2025)*, în limita competențelor funcționale, expunem următoarele.

La punctul 12 din proiect, care vizează redarea într-o nouă redacție a punctului 26 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 83/2023, este prevăzut că, pentru casele de cultură comunitare și palatele de cultură, directorul este selectat prin concurs, comisia de concurs fiind constituită din 5 membri: doi reprezentanți ai fondatorului, un reprezentant al Ministerului Culturii, un reprezentant al direcției/secției de cultură din cadrul autorității administrației publice locale, precum și un reprezentant al societății civile.

În context, având în vedere prevederile **punctului 7** din același proiect, care stabilesc posibilitatea ca Ministerul Culturii să exercite calitatea de fondator al palatelor de cultură, *considerăm judicioasă revizuirea componenței comisiei de concurs în asemenea cazuri*, pentru a evita suprapunerea de calități. În forma propusă de autor, Ministerul Culturii ar putea fi reprezentat în cadrul comisiei atât în calitate de fondator (prin cei doi membri desemnați), cât și în calitate de autoritate centrală de specialitate (prin propriul reprezentant).

În acest sens, propunem ajustarea componenței comisiei de concurs, astfel încât să se prevină acumularea de roluri din partea aceleiași autorități și să fie asigurat caracterul imparțial, echidistant și echitabil al procesului de selecție.

Secretar general

Digitally signed by Țurcanu Angela
Date: 2025.06.16 20:33:35 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Angela ȚURCANU

Ex.: Brumă Tatiana tel.: 022-250-625

Piața Marii Adunări Naționale 1, Casa Guvernului, Chișinău, MD-2012, Tel.: +373 22 250593, Fax: +373 22 234064

E-mail: secretariat@midr.gov.md Web: www.midr.gov.md

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova**

Nr.03-1767 din 17.06.2025

La nr. 18-69-5976 din 16.06.2025

Ministerul Culturii
copie: **Cancelaria de Stat**

Cu referire la *proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.83/2023 (număr unic 423/MC/2025)*, în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

Unul din principiile activității ne reglementare este „predictibilitate normelor juridice”, prin urmare bazându-ne pe stipulările art.3 și 54 alin.(1) lit.a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, recomandăm revizuirea normei prevăzute **la pct.1, sbpct.1)**, aferentă propunerii de completare cu **pct.2¹** „*Casele de cultură se conduc în activitatea lor de legislație, prezentul Regulament, ghidurile metodologice și instrucțiunile aprobate de Ministerul Culturii*”, reieșind din caracterul incert și interpretabil al acesteia.

Secretar general

Digitally signed by Voicu Ina
Date: 2025.06.17 12:16:39 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Ex: Diana Rusu;
Tel: 0 22 250 608

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr.187 din 19 iunie 2025

Către: Ministerul Culturii

Cancelaria de Stat

Aviz
**la proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea
Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură,
aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 83/2023
(număr unic 423/MC/2025)**

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 83/2023.

CALM a analizat prevederile Hotărârii Guvernului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL).

Proiectul Hotărârii Guvernului are drept scop perfecționarea și ajustarea la realități, în special din sate și comune, a prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură.

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985;
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Legea privind finanțele publice locale, nr. 397 din 16.10.2003;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435 din 28.12.2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală, nr. 436 din 28.12.2006.

3. Constatări/obiectii

În urma analizei proiectului Hotărârii Guvernului, CALM a constatat unele neclarități la pct.26 din Regulamentul de organizare și funcționare a casei de cultură, care se referă la "direcția/secția cultură din cadrul autorității administrației publice locale de nivelul al doilea sau de nivel special", astfel că nu va mai exista concretizarea că direcția/secția cultură este din cadrul APL II sau din autoritatea de nivel special.

Confuzia apare, deoarece direcțiile/secțiile cultură, cu care urmează să se facă anumite coordonări, sunt subdiviziuni ale APL II sau ai autorității de nivel special.

În aceste condiții, pentru a exclude interpretările, considerăm necesară concretizarea că direcția/secția cultură este din cadrul APL II sau din autoritatea de nivel special.

Propunem utilizarea unei formule, valabile pentru ambele texte din pct.26 a Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură, după cum urmează:

"direcția/secția cultură din cadrul autorității administrației publice locale de nivelul al doilea sau de nivel special, în raza teritorială a căreia își desfășoară activitatea casa de cultură/casa de cultură comunitară sau palatul de cultură".

CALM consideră că proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 83/2023 poate fi propus pentru aprobare, luând în considerare obiecțiile expuse.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec: C. Scorțescu,
expert CALM, tel. 22 35 09

**MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**Data aplicării
semnăturii electronice** nr. 07/1-17/60

La nr. 423/MC/2025

*Referitor la modificarea Regulamentului de
organizare și funcționare a casei de cultură*

Ministerul Culturii

e-mail: cancelaria@mc.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

Ministerul Finanțelor, urmare a examinării repetate a proiectului de hotărâre pentru modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.83/2023 (număr unic 423/MC/2025), prezentat de Ministerul Culturii cu nr.03/1-09/2020 din 8 iulie curent, comunică susținerea acestuia, întrucât obiecțiile expuse prin demersul nr.07/1-03/55/899 din 17 iunie 2025 au fost luate în considerare.

Secretar de Stat

Digitally signed by Savva Maia
Date: 2025.07.11 14:24:11 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Maia SAVVA

Executor: Lilia Bostan tel.: (022)26-27-24
e-mail: lilia.bostan@mf.gov.md

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

28.07.2025 nr. 04/1-7486

la nr. 03/1-09/2020 din 08.07.2025

Ministerul Culturii

Cu referire la proiectul hotărârii Guvernului *pentru modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 83/2023 (număr unic 423/MC/2025)*, comunicăm următoarele.

Potrivit notei de fundamentare, proiectul prevede modificarea *Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 83/2023*, prin care se propune acordarea posibilității fondatorilor caselor de cultură de a decide asupra constituirii acestora cu sau fără personalitate juridică, substituirea denumirii „casă de cultură polivalentă” cu „casă de cultură comunitară”, constituirea centrelor culturale în localitățile cu o populație de până la 1.500 de locuitori, a caselor de cultură comunitare în localitățile cu o populație mai mare de 1.500 de locuitori, iar a palatelor de cultură – în localitățile cu statut de centru raional sau municipiu, stabilirea unor criterii clare privind organizarea concursurilor pentru funcția de șef/director, precum și extinderea cercului de potențiali candidați eligibili pentru aceste funcții, extinderea duratei mandatului șefului centrului cultural și a directorului casei de cultură de la 4 la 5 ani, includerea prevederii conform căreia procedura de raportare a activității caselor de cultură se desfășoară în conformitate cu Regulamentul aprobat prin ordinul ministrului culturii, precum și excluderea consiliului administrativ din structura de organizare a casei de cultură.

La forma actuală a proiectului hotărârii, menționăm că textul acestuia este susceptibil de îmbunătățiri.

Urmare examinării amendamentelor la pct. 9, 13 din *Regulamentul de organizare și funcționare a casei de cultură*, se constată statutul de persoană juridică a casei de cultură comunitară și a Palatului de cultură. Astfel, în noțiunea casei de cultură comunitară indicată la subpct. 3) pct. 1 din proiect (ce se referă la pct. 5 din *Regulamentul* propus spre modificare), se consideră necesar de a concretiza personalitatea casei de cultură avută în vedere.

Totodată, textul pct. 15¹ propus pentru completarea Regulamentului, se va analiza suplimentar, inclusiv prin prisma pct. 15 din Regulament (subpct. 9) al pct. 1 din proiect), deoarece textul acestuia este susceptibil multiplelor interpretări. Deși primul enunț reglementează procesul de modificare a modului de organizare a casei de cultură fără personalitate juridică, propoziția a doua abordează „modificarea” (fără a specifica

aspectul respectivei modificări) inclusiv a casei de cultură comunitară și a Palatului de cultură (cu statut de persoană juridică). De asemenea, sunt necesare concretizări în partea ce vizează furnizarea unui refuz a modificării centrului cultural din partea direcției/secției responsabile de domeniul culturii a unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea sau a municipiului.

Cuvântul „poate” nu îndeplinește condiția previzibilității normei juridice. Legea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modurile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit (Sissanis v. România, 25 ianuarie 2007, § 66). O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale C nr. 28 din 23 noiembrie 2015, § 61). La elaborarea unui act normativ, legislatorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor calității, i.e. accesibilitatea și previzibilitatea (Hotărârea Curții Constituționale nr.6 din 19 martie 2019, § 39). În acest sens a se revedea și subpct. 17) din pct. 1.

Suplimentar, aferent sintagmei „organul central de specialitate responsabil de implementarea politicii în domeniul culturii și patrimoniului național” se va ține cont de art. 9 din *Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate*.

La subpct. 12) și 14), cu referire la majorarea perioadei pentru care urmează a fi numit șeful centrului cultural, directorul casei de cultură comunitară și palatul de cultură de la 4 la 5 ani menționăm că autorul nu a argumentat suficient necesitatea acestei modificări. Argumentul invocat în nota de fundamentare precum că mandatul de patru ani coincide cu durata mandatului primarului și poate crea percepția unei dependențe politice nu poate fi concludent or, alegerea unui nou primar nu presupune și desfășurarea unui nou concurs pentru conducerea organizațiilor de cultură.

Întrucât concursul pentru selectarea conducerii organizațiilor de cultură se organizează în mod public și transparent, iar demiterea de către fondator poate fi efectuată doar în conformitate cu legislația, noul primar ales nu va putea demite conducerea existentă la acel moment. Totodată, la data realegerii unui nou primar, conducerea existentă deja este în exercițiul funcției, respectiv durata celor două mandate nu poate coincide.

La definitivarea proiectului, se va revizui numerotarea subpunctelor, or, potrivit art. 52 alin. (3) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar. Spre exemplificare, în cazul subpunctelor pct. 1 numerotate prin 1)-18), acestea se vor numerota prin 1.1, 1.2, 1.3 [...].

Secretar de stat

Stanislav COPETCHI

Ex. Alina Rusu
Tel.: 022201430
E-mail: alina.rusu@justice.gov.md

Digitally signed by Copetchi Stanislav
Date: 2025.07.28 13:08:52 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/12225 din 16.07.2025

La nr. 03/1-09/2020 din 08.07.2025

Ministerul Culturii

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 83/2023 (număr unic 423/MC/2025).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 5 (cinci) pagini.

Director adjunct

Digitally signed by Savca Alexandru
Date: 2025.07.17 08:09:30 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Alexandru SAVCA

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. EHG25/10741 din 16.07.2025

la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 83/2023 (număr unic 423/MC/2025)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Ministerul Culturii, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Categoria actului normativ propus este Hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.6 și art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate".*

Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că:

„(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea

persoanei interesate.

(2) *Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor*".

Proiectul supus expertizei anticorupție a fost publicat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Culturii, precum și pe portalul guvernamental [www. particip.gov.md](http://www.particip.gov.md), asigurând accesul părților interesate pentru a-și exprima opinia și a face recomandări asupra acestuia.

Totodată, autorul a asigurat informarea publicului cu privire la inițierea elaborării acestui proiect de decizie. Astfel, se constată că a fost respectată etapa esențială în asigurarea transparenței procesului de elaborare a deciziilor, conform art.8 lit.a) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile web indicate supra și luând în considerare termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost asigurată integral.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop [...] *modernizarea și profesionalizarea sectorului cultural public, în beneficiul comunităților și al patrimoniului cultural național*".

Potrivit autorului „[...] la 16.03.2023 a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 83/2023 cu privire la abrogarea Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură. Totuși, în procesul de aplicare a Regulamentului, au fost semnalate mai multe deficiențe și dificultăți de către autoritățile publice locale în calitate de fondatori ai caselor de cultură. În Republica Moldova activează peste 1.000 de case de cultură, iar practic toate au drept fondatori autorități publice locale.

Una dintre problemele identificate este că Regulamentul, în redactarea actuală, prevede trei tipuri de case de cultură: centrul cultural, casa de cultură polivalentă și palatul de cultură. Dintre acestea, doar centrul cultural este prevăzut fără personalitate juridică, în timp ce casa de cultură polivalentă și palatul de cultură ar trebui să dispună de personalitate juridică.

Totuși, în practică, autorităților publice locale le este dificil să creeze o casă de cultură cu personalitate juridică, care să fie dotată cu sediu propriu și personal suficient, inclusiv din punct de vedere administrativ și contabil. Prin urmare, din lipsă de resurse financiare, multe autorități publice locale se află în imposibilitatea de a constitui case de cultură polivalente și palate de cultură care să aibă personalitate juridică, așa cum prevede Regulamentul.

Totodată, autorul indică că „o altă problemă identificată este utilizarea sintagmei „casă de cultură polivalentă” iar multe autorități publice locale interpretează termenul „polivalent” ca o posibilitate ca în cadrul casei de cultură să fie desfășurate și alte tipuri de activități, cum ar fi cele sportive”.

Analizând normele elaborate, s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 83/2023, și anume: „acordarea posibilității fondatorilor caselor de cultură de a decide asupra constituirii acestora cu sau fără personalitate juridică, substituirea denumirii „casă de cultură polivalentă” cu „casă de cultură comunitară”, constituirea centrelor culturale în localitățile cu o populație de până la 1.500 de locuitori, a caselor de cultură comunitare în localitățile cu o populație mai mare de 1.500 de locuitori, iar a palatelor de cultură – în localitățile cu statut de centru raional sau municipiu, stabilirea unor

criterii clare privind organizarea concursurilor pentru funcția de șef/director, precum și extinderea cercului de potențiali candidați eligibili pentru aceste funcții, extinderea duratei mandatului șefului centrului cultural și a directorului casei de cultură de la 4 la 5 ani, includerea prevederii conform căreia procedura de raportare a activității caselor de cultură se desfășoară în conformitate cu Regulamentul aprobat prin ordinul ministrului Culturii, precum și excluderea consiliului administrativ din structura de organizare a casei de cultură”.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota de fundamentare corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Reieșind din argumentele autorului, proiectul promovează interesul public privind activitatea caselor de cultură.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota de fundamentare care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;*
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;*
- d) analiza impactului de reglementare;*
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;*
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;*
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;*
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.”*

Argumentele invocate de autor în nota de fundamentare justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „*d) analiza impactului de reglementare*”.

Potrivit autorului „[...] nu se prevăd cheltuieli suplimentare”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]*
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]*
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]*

- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
 g) se evită tautologiile juridice;
 h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Analiza proiectului evidențiază respectarea principiilor clarității, simplității și conciziei limbajului, precum și conformitatea cu normele gramaticale și ortografice, îndeplinind cerințele prevăzute la articolul 54 din Legea nr.100/2017.

Totuși, a fost identificată prezența unei formulări cu caracter ambiguu în dispoziția privind „reorganizarea casei de cultură cu personalitate juridică”.

Analiză detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție aferente este prezentată în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte între prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea organizațiilor de cultură.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

Punctul 15 din Regulament

15. Reorganizarea casei de cultură cu personalitate juridică se efectuează în conformitate cu legislația civilă și cu alte acte normative care reglementează activitatea instituțiilor publice, cu coordonarea prealabilă, în scris, a organului central de specialitate responsabil de implementarea politicii în domeniul culturii și patrimoniului național.

Obiecții:

Norma citată stabilește că reorganizarea casei de cultură cu personalitate juridică se efectuează în conformitate cu legislația civilă și cu alte acte normative care reglementează activitatea instituțiilor publice, cu coordonarea prealabilă, în scris, a organului central de specialitate responsabil de implementarea politicii în domeniul culturii și patrimoniului național.

Totuși, portivit art. 19 din Legea culturii nr. 413/1999, modul de reorganizare și lichidare a organizațiilor de cultură este stabilit de statutele acestora și de legislație. Prin urmare, omiterea referirii la statutul organizației în cadrul acestei prevederi poate determina interpretări neuniforme în aplicare, în condițiile în

care statutul reprezintă actul juridic fundamental ce reglementează organizarea și funcționarea organizațiilor de cultură.	
Recomandări: În vederea reducerii riscului de interpretare abuzivă a procedurii de reorganizare, se recomandă revizuirea dispoziției propuse în conformitate cu prevederile Legii culturii nr. 413/1999.	
Factori de risc: ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Riscuri de corupție: ● Generale

IV. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Culturii și are drept scop modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 83/2023, în vederea adaptării acestuia la realitățile administrative și necesitățile actuale ale autorităților publice locale.

Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 din Legea nr.82/2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017.

Totodată, în conținutul proiectului a fost identificată prezența unei formulări cu caracter ambiguu în dispoziția referitoare la modul de reorganizare a casei de cultură cu personalitate juridică.

Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt ce nu este în detrimentul interesului public general în condițiile considerării riscului descris la compartimentul III al prezentului raport de expertiză.

16.07.2025

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Diana Scurtu , Inspector principal

Digitally signed by Scurtu Diana
 Date: 2025.07.16 16:24:20 EEST
 Reason: MoldSign Signature
 Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

